

DEBRECZENI ÚJSÁG

Előfizetés:

Helyben: Egy óra — 6000 K | Egy óra — 6300 K
Három óra — 18.000 K | Három óra — 18.900 K
Egyes szám kőznap 300, vasár- és ünnepnap 400.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Kossuth utca 3. szám alatt I. emelet.
A Debreceni Első takarékpénztár épületében.
Megjelenik hetítő kivételével minden nap.

Csokonai napja.

A 150-ik évforduló.

Ma van 150-ik évfordulója annak a borongós késő őszi napnak, amelyen másfélszázaddal ezelőtt először látott napvilágot a debreceni Hatvan utcában a legnagyobb magyar költők egyik legkiválóbbja: Csokonai Vitéz Mihály. Pontosan egy félszázaddal ezelőtt, mint Petőfi Sándor és Madách Imre, akiknek jubiláris esztendei ünneplése fényből kell, hogy kivége részét a Csokonai Vitéz Mihályra való hálás visszaemlékezés is.

A másfélszázaddal ezelőtt Magyarország legnagyobb költőjének helyét a magyar irodalom-történet lapjain régen megjelölte a magyar kulturkrónika. Kiválóságának értékét bizonyítja az a hatás, melyet korára s még inkább az a befolyás, melyet a későbbi nemzedékek olvasó közönségére és íróira, költőire gyakorolt.

Az „Este jött a parancsolat” kezdetű s Paraszt-dal c. dalaiban felszendülnek a magyar népköltészet első akkordjai s mintegy példadadással szolgálnak Petőfi Sándor hatalmasan eredeti népdalaiknak.

Kiválóságát elismerik, korának legkiválóbb s legművészebb zeneszerzői: Haydn, Lavotta, mikor poémáit megzenésítik.

A könyvnyomtatás eszesemőkorát élve. Magyarországon, addig is, míg Csokonai költeményei — sajnos halála után, — megjelenhetnek könyvalakban, összegyűjtöttek, a Csokonai költszetéért rajongó közönség kézírásban másolja a népszerű verseket, mint ezt a szép anyáink, nagyanyáink megőrzött fiatalkori emlékei közt reitőzködő írott verses füzetek, költeménygyűjtemények igazolják.

Ő maga is érzi szellemi nagyságát s a vak véletlen s a maradtott konzervált által ráért csapások súlya alatt görnyedezve, azzal vigasztalja magát, hogy „boldogabb időkben szent lesz sirhalma” s hogy ő tulajdonképpen a késői maradványok: a XX-ik századnak ír.

S vajjon ki tagadná, hogy gyönyörűen csendülő nyelvezeté már a XX-ik század irodalmi nyelve? vajjon még ma is akadna-e költőtársa, aki szebben, magyarosabban, üdébben s modernebb frissességgel tudná megírni kérelmét a rózsabimbóhoz:

— Nyilj ki, nyájasan mosolygó
Rózsabimbó, nyilj ki már,
Nyilj ki a bokorban bolygó
Gyenge szellő csókja vár.

Vagy az öntudatosan művészi hangfestésnek, a költői zenéségnek, hazafias hőnek van-e szebb példája, mint Csokonai verssorai:

Igy dörög a vérnek mezején,
Igy földeli össze
A vérszín sápkás koponyákat
Scythia vitézünk.
Rajta magyar! harcon kell pálmát
szedni te néked...

És vajjon a kálvinista deákok nem-e éneklék ma is a Tihanyi ezrot? Nem-e csendül fel az ifjonti ajkalkon még most is gvakorta a debreceni Csikóbőrös kulaesró szőlő bortal?

Kedden ülést tart a nemzetgyűlés

A miniszterelnök átiratát tárgyalja.

Szcitovszky Béla házelnök kijelentette, hogy a miniszterelnökkel történt megállapodások alapján a nemzetgyűlés kedden délelőtt 10 órára összehívja. Az Ulain-fele mentelmi ügy az elnök bejelentése során kerül tárgyalásra, amikor a nemzetgyűlés elnöke be fogja mutatni a nemzetgyűlésnek a miniszterelnöknek az Ulain letartóztatására vonatkozó átiratát.

Délután a szokásos heti minisztertanácsot tartják meg a miniszterelnökkel és mint értesülünk, szóba kerül a minisztertanácsban a nemzetgyűlés összehívásának kérdése is. A kölcsön ügyében tartott miniszterközi értekezlet végén nagyváradi Szabó

A népszövetségi delegátusok nyilatkozata a magyar kölcsön ügyéről.

Budapest, nov. 16. A népszövetségnek Budapesten időző kiküldöttei ma délel 12 órakor a Hungaria szállóban fogadták a magyar sajtó nagyszámában megjelent képviselőit.

Avonol francia kiküldött közsönete mondott a hírlapíróknak azért, hogy a bizottság elutasításának pillanatában ilyen nagy számban voltak szívesek megjelenni. A bizottság budapesti tartózkodása alatt — mondotta Avenol — módjában állott, hogy a kormánynak, valamint az ország legszámtöbb szemelejeinek segítségével tájékozódást nyerhessen és felvilágításokat szerezhessen Magyarország szükségleteiről és e szükségletek kielégítésére szolgáló eszközökről. Érint keztünk nem csupán a kormány tagjaival, akikkel szoros összhangban dolgoztunk, hanem az egyes politikai pártok képviselőivel is. — Találkoztunk a pénzügy, a kereskedelem, az ipar és az önkormányzatában olyan fontos szerepet betöltő mezőgazdaság legnevezetesebb személyeivel. Most Londonba utazunk,

Csokonai költői nagyságát elismerte Petőfi Sándor is, mint magához illő költőt énkelvén meg Vitézt.

Ma, mikor 150 évfordulója van annak a napnak, amelyen a szomszédos ajándékként elküldött hozzánk Csokonai Vitéz Mihály, — mi debreceniek, akik büszkék lehetünk arra, hogy a költő első sorban is a miénk, — nem hagyhatjuk megemlékezés nélkül az ő szellemi nagyságát, még a mai sivar, közönyös, kegyelet nélküli szomorú időkben sem s kell, hogy az elismerés babérágával ékesítsük fel az őrá való visszaemlékezést. Szy. Z.

István földmivelségi miniszter bejelentette Bethlen István gróf miniszterelnöknek a földreform novella bizottsági tárgyalásnak eredményét. A miniszterelnök látható örömmel és megnyugvással fogadta a hírt. A novellában a mérsékelt álláspontja jutott érvényre s ezáltal elimináltak azok a nagy ellentétek, amelyek a túlfűtött földéhség és a mesterségesen felfokozott igények következtében a földbirtoktulajdonosok és az igénylők között fenállottak. A novella új szövege egyszersmindenkora kiküszöbölte azokat a mesterségesen szított ellentéteket, amelyek eddig az egyes ársadalmi osztályok között fenállottak.

ahol mint önk is tudja a pénzügyi albizottság tart ülést.

Avenol ezután ismertette a pénzügyi albizottság összetételét. A bizottság tagjai Nimever angol szakértő az angol néppárt fő elnöke, Parmentier francia szakértő, a francia kincstár vezetője, Ter Meuler egy nagy hollandi bank igazgatója, Jense a belga nemzeti bank vezetője, Wallenberg egy svéd nagy bank igazgatója és Biancini az olasz bank egyesületnek igazgatója.

Ezek a szakértők nem abból a célból ülnek össze Londonban, hogy tanulmányozzák a magyar kérdést, hanem azzal a céllal, hogy lehetővé tegyék, hogy a kérdés megvitatására teljesen készen álljon az anyag a december első napjaiban ülésező népszövetségi tanács előtt.

Azért jöttünk Budapestre, — folytatta Avenol — hogy előzetes tájékozódást szerezzünk. A magyar kormány most egy bizottságot küld Londonba, hogy tárgyaljon és is-

mertesse azt az álláspontot, amelyet a kormány elfogal.

Ehhez a tájékozáshoz Avenol azt a neményét füzte hozzá, hogy szerencsés eredményhez fognak jutni. A kérdést tehát most Londonban fogják megvitatni a pénzügyi albizottság szakértői. A végleges döntés meghozatala a népszövetség tanácsára tartozik.

Ma cseréllik ki a magyar-román politikai foglyokat.

Budapest, nov. 16. A magyar és német politikai foglyoknak újabb csoportját szombaton reggel cseréllik ki a magyar-román határon. Ez alkalommal 30 magyar és 34 román román politikai fogoly kerül kicserélésre. A kicserélt magyar politikai foglyok szombaton este érkeznek Bnuapestre.

Sor fal a kirakat előtt.

Tessék a járda tulsó oldalára állni.

A fő utcai kereskedők érdekeit nagyon érzékenyen érintette, hogy nagy költséggel fenntartott kirakataikat a közönség egy része eleven sorfalloal zárja el a déli és különösen a esti órákban a kirakatokat megtekinteni szándékozó vásárló közönség elől.

A kereskedelmi és iparkamara átiratban kérte most a rendőrséget e látva kapott rossz szokásnak erélyes intézkedéssel megszüntetésére.

A mai tőzsde.

A Korona 0.302 és fél.

Zürichi zárlat: Berlin 1 fél, Hollandia 214, Newyork 574, London 2439, Páris 3000, Milánó 2430, Prága 1655, Budapest 302 fél, Belgrad 655, Bukarest 300, Varsó 3, Bécs 80 háromnegyed, Szófia 485.

Devizaközpont hivatalos árfolyamai Francia frank 1100—165, Brüsszel belga frank 930—86, Amsterdam Hollandi forint 7400—840, Páris 1085—151, Prága szokol 574—618, Stockholm svéd korona 5230—560, Bécs osztrák korona 2800—3020, Szófia leva 166—77, Többi változatlan.

Terménytőzsde zárlat: A mai terménytőzsdén az irányzat igen szilárd volt. A buza 2000, a rozs pedig 6000 koronával drágult. A malmok nem vásároltak. A forgalom élénk.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 970—80, egyéb 960—70, 79 kilós tiszavidéki 1000—1010, egyéb 960—1000, rozs 680—700, tak, árpa 640—60, sórárpa 725—75, köles 775—800, zab 700—720, tengeri 670—700, repce 1700—750, korpá 380—90.

Ferencvárosi sertésjelentés. Nyiltvásári maradvány 330, érkezett 59, eladatott 83.

Árak: könnyű 8200—700, nehéz 8700—9300.

Zártvásári maradvány 15, érkezett 4, eladatott 9.

Papp-Váry Eleméerné emlékének.

Hiszünk, ahogy hittél, — híj a menedékünk,
A te hited lángja, meggyújtja a vérünk.
Bennünk a reménynek diadalma lobban,
... Miként a te szíved, szívünk is úgy dobban.
Elhalt ajkadról a sok zengő nóta,
... Oh, mily áhitattal emlékezünk róla.
A te Hiszekegyed — a mi hiszek-együnk:
Feltámadt bűb hazánk, rabok sohse leszünk!

Ij. Radványi Sándor.

Dr. Baltazár Dezső előadása amerikai utjáról.

Szép nagy közönség jött egybe tegnap este a Kálvinisták Templom Egyesületének estélyén a református kollégium Oratóriumában. A hatalmas imaterem nem volt képes befogadni az érdeklődőket, úgy hogy többen elmentek. Az érdeklődők zsúfolt sorai között látuk dr. Hadházy Zsigmond főispánt, dr. Magoss György polgármestert, Márk Endre kollégiumi ügyészt, dr. Dóczi Imre kerületi középiskolai felügyelőt és még számos egyházi és világi előkelőséget. Pontban 5 órakor felhangzott a Kálvinisták hatalmas erejű imája: „Te benned bízunk eleitől fogva...” A közének elhangzása után dr. Hadházy Zsigmondné a szakosztály elnöknője rövid lelkes beszédben megnyitotta az ülést. Nagy Lajos vallás- és köznevelési miniszter elszavalta Tempa Mihály: Forr a világ című örök szép költeményét, a Templom Egyesület vegyeskara pedig egy régi szép magyar éneket énekelt Szabó Lajos kántor vezetésével.

Altalános érdeklődés között lepett a szövegre dr. Baltazár Dezső püspök, aki kijelentette, hogy a tavaszon megkezdett amerikai utjáról szóló előadását kívánja folytatni. Azonban az érdeklődőknek az a része, aki ez alkalommal a családtagjait Amerikáról vél hallani csalódní fog, mert még ez előadásában sem jut Amerikába. Ott kezdte előadását, hogy az amerikai kormány nem adott beutazási engedélyt neki, míg két társának: Baja Mihály lelkesnek és Keresztessy István igazgatónak megadta. 1922 március 4-én, a budapesti amerikai követnél megjelentek gróf Degenfeld József, Polnat Jenő kíséretében és őket kérdeztük. Azonban itt semmit sem tudtak róla, de a követ azt mondta, hogy ezt legjobban Amerikában a washingtoni magyar követség udná dönteni, azért Baja Mihály és Keresztessy vállalták rá, hogy kiutaznak és elintézik a beutazási engedélyt. Hatalmas körök szeméről esett le a fátyol.

Az amerikai szavadkönyvesek washingtoni 33 világhálya, a hatalmas episcopalis és presbiterianus egyházak jártak közre Amerika elnökénél a beutazási engedélyért oly sikeresen, hogy a megboldogult Hardvig elnök személyesen vonta felelőségre a bevándorlási hivatal főnökét az engedély megtagadásáért. Ő bizva utjában anélkül, hogy erről tudott volna 1932. április 16-án, husvét első napjára tüzte ki a bucsu prédikációját a Nagytemplomban és a prédikáció előtt felőrával táviratilag jött meg a beutazási engedély.

Dr. Baltazár Dezső érdekes előadását meleg érdeklődéssel hallgatta végig a közönség és lelkes ovációval jutalmazta. Ezután Baja Mihály olvasott fel néhány szép költeményt nagy sikerrel mellett. Közének zárta be a szépen sikerült ünnepélyt. Dr. Baltazár Dezső november 30-án folytatja előadását.

Nyilatkozott a német trónörökös.

Öt év alatt megöregedett.

A német trónörökös fogadta az egyik budapesti lap munkatársát s a következő nyilatkozatot tett:

Boldog vagyok, hogy 9 esztendei távollét után ismét otthon lehetek feleségemmel és gyermekeimmel. A magam birokán. Nem akarok politizálni, tökéletesen vissza akarok vonulni a magánéletbe. Magánkötelességem akarom teljesíteni és a magánélet keretében dolgozni akarok azon, hogy hazámat, amelynek jövőjébe vetett bizalmamat soha sem vesztettem el, segítsek újra építeni.

A trónörökös megöregedett, noha még csak 40 éves, a haja egészen szürke, régi élénk és heves modorát elvesztette.

A látogatás során a trónörökös és adjuvánsa elmondották az egész ut fololvását. Négy napig utaztak és szombaton, hajnali 4 órakor hagyta el a trónörökös két autómobilal száműzetésének helvét, s kedden este 6 órakor érkezett meg kastélyába. A kastély udvarán a trónörökös várta három gyermekeivel, akik benn laknak Oelsben.

Papp-Váry Eleméerné temetése.

A nemzet halottja.

Budapest, nov. 16.

A tegnapi nap folyamán elhalt Papp-Váry Eleméerné a nemzet halottjának tekintik. A temetésről a m. kir. kormány és a főváros gondoskodik. A nemzeti Hiszekegy költőjének temetése vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Kerepesi temető külön csarnokából a főváros által adományozott díszhelyre. A temetés rendezése ügyéből ma délelőtt a kultuszminiszteriumban ankét volt. A m. kir. Operaház énekkara és az egyetemi énekkarok a megzenésített Hisze-

kegyet éneklés és katonai zenekarok ugyanezt játszották.

A rendező bizottság megkereste a Budapesti Székesfővárosi Közlekedési R-T-ot, hogy a temetés időpontjában a villamosokat 3 percre állítsa meg, a közönséget pedig felkéri, hogy ugyanakkor a nemzeti Hiszekegy elnökével közösen járja le a kegyelet adóját.

A rendező bizottság ez uton kéri fel a vármegyék és városok közönségét, hogy a ravatalra koszorút helyezzen.

Adóvégrehajtások felfüggesztése.

Kereseti és vagyonadó helyesbítések.

Az érdekvéviselői bizottság ez uton közli, hogy azokkal szemben, akik az 1922—23. évi jövedelem és vagyonadó 60 százalékát befizették és helyesbítéssel éltek, a pénzügyigazgatóság nem rendel el végrehajtást, ahol pedig 30 százalékot fizettek be, helyesbítést és fizetési halasztást kértek, csak az esetben történik a hátralékos adók bizto-

sítása, ha a kinttár érdekei veszélyeztetve volnának. A helyesbítést kérők nevsorát esetről-esetre közlik a városi adóhivatallal. Ahol a helyesbítések hely adatik, a végrehajtási költségeket törlik. A kereskedők és iparosok bizonyára megelégedéssel veszik tudomásul a pénzügyigazgatóság ezen intézkedését.

Ludendorff tábornok nyilatkozata a müncheni eseményekről.

Ludendorff tábornok nyilatkozott az Express Correspondens munkatársai előtt a müncheni eseményekről. Elmondotta, hogy a szótárat elhamarkodták.

— Nem kerestem az érintkezést Lossow tábornokkal — mondotta, ha nem ő velem. A gyűlés nem volt előkészítve. A bizalmi férák hívták össze, hogy ünnepeljék Kahr-t. Én nem akarta modamenni, hanem később Hitler néhány embere auton áttem jött és utközben mondták el, hogy mi készül.

Elmondotta Ludendorff, hogy Hitler jelenlétében Kahr vele sűrűtő Pangen közölte, hogy megfenyegette, de ott senki sem fenyegette meg Kahr-t, sőt ellenkezőleg. A mozgalom veletl — csaknem észetett kézzel könyörögtek, hogy ne hagyja őket eserbe. Ily körülmények között nem lehet azt mondani, hogy Kahr a fenyegetés hatása alatt állott. Kahr egy szóval sem említette, hogy el akar fordulni a mozgalomtól, tehát Lossow tábornokkal, Siesser ezredessel és övele szemben arulást követelt e

A református tanítónőképző is kéri a DMKE internátust.

Tegnap tartotta a tiszántúli református egyházkerületi népiszkolai, tanügyi bizottsága ülést Szele György lelkes elnöke alatt. A bizottságot hosszasan foglalkoztatta a népiszkolai tankönyvek nagy drágasága. Mivel a tankönyvek elfogytak ezért félszeges tárgyaként ajánlják a kerületnek, hogy a tankönyvek vizsgáltassa át és az újakat az egyetemes egyház nyomassa.

A református tanítónőképző kérel-

mét tárgyalták, mely intézet hathatósabb segínyt kér az egyházkerületől és kéri, hogy a várostól szerezze meg az intézet számára a DMKE internátus épületét. E tárgynál dr. Ecsedi István sokaj helyesebbnek látta, ha a csakugyan felszabaduló épületbe a népes, közel 500 növendő, két számláló református polgári leány iskolát helyeznék ki, mint az alig 60 növendékű nőképzőt, amelynek nagy lenne az épület és tulzs-

foltságot nem szüntetné meg. Különben a magasabb fokú népnevelés a jövőben a polgári iskolákban lesz lehető. Szele György szerint a polgári iskola kiépítése nagy gondja az igazgatóságnak, de ő inkább a központi fekvésű régi gazdasági iskolát látnák alkalmasnak.

A magántanulói intézményt a bizottság a tanítónőképzőn elvileg nem helyeseli, de tekintettel a mai súlyos gazdasági viszonyokra, jelenleg megüri. Végül dr. Veres István szakfelügyelő lelkes szavakban emlékeztet meg Simon Károly hajduhadházi igazgató tanító 48 éves tanítói működéséről, melyből 41 évet Hadházon töltött és e hosszú pályán a tanügynek lelkes szövívője volt, nem csak az egyházkerületben, hanem a konventen is. A jelenlévő Simon Károly megindulva mondóla köszönetet a szép szavakért.

Az egyetemi ifjuság Csokonai ünnepélye.

Hagyományos szokásához híven — a Debreceni Tisza István Tudományegyetem hazafias ifjusága, november hó 17-én délelőtt 11 órai kezdettel, Csokonai Vitéz Mihálynak, Debrecen halhatatlan poétájának születése 150 éves fordulóján ünnepséget rendez a Csokonai szobor előtt.

Programm:

1. Csokonai: A Reményhez éneklés a főiskolai kántus, Mácsay karnagy vezetésével.

2. Ünnepi beszéd, tartja Hadházy Béla, az egyetemi kör alelnöke, ki egyben a szobrot is megkoszorúzza.

3. Csokonai emlékezete. Ünnepi költemény írta ifj. Radványi Sándor bh. Szavaltja: Maday Zoltán th.

4. Csokonai: a Tihanyi echóhoz, éneklés a főiskolai kántus, Mácsay karnagy vezetésével.

Színház.

A Csokonai színház műsora:

Szombaton: A diadalmas asszony, Bérletszűnet.

Vasárnap délután: Fekete gyémántok, Regényes színjáték.

Vasárnap este: A diadalmas asszony.

Hétfőn: A hazajáró lélek, színmű. Ujdonság. Kardos Géza fellépte. A) bérlet.

Kedden: A hazajáró lélek. Bérletszűnet.

Szombaton és vasárnap még a „Diadalmas asszony” az óriási sikerű és gyönyörű zenéjű, mulatságos Tschalkowsky darab kerül színpadra, hogy azután helyet adjon a szezon drámai slágereinek: Zilahy Lajos „A hazajáró lélek” színműnek. Kardos Géza ebben a darabban lép fel először hosszas betegsége után. — **Jóaki regényéből alkalmazta színpadra Havesi a vasárnap délután mérsékelt helyarákkal színrekerülő „A fekete gyémántokat”.**

Zoro és Huru, Chaplin, Fix és Fox szereplői a kacagtató vigasztéken az Omniban.

A Meteorban ma, szombaton közlik a „Névtelen asszony” Amerikai legnagyobb tragikájával a főszerepben. Előadások 6 és 8 órakor. Vasárnap „Jón a rossz at” Lóth Ilával. Csütörtökön „Atlas”.

VISZKETEKSÉG

rühesség, sömör ellen **ANTISKABINT** használja a rég bevált **BORÓKAKENŐS**, magyar neve **BORÓKAKENŐS**. Kapható minden gyógyszerárban. Gyártja: KOZMOCHEMIA R.T. Budapest, VII., Dembinszky-utca 4.

Házi disznótor ma este a Gambrinusban.
1921-es óborok kerülnek forgalomba

Ujdonságok.

Éjszaka.

A debreceni tanitókus jut eszembe amikor reggel négy órakor a köcsös éjszakába a Collégium elé érek. A ház tetején imbolyog valami nagy valaki. Megállok. Két felgyűrű kabátu alak surran el mellettem. észreveszem, hogy nézek az ég felé, ők is kíváncsiskodnak. Semmi. A kemény toldalék vas kakasa. Melegnek tovább. Rendörök beszélgetnek az uttesten, álmos fiakkerekek. Járatt lovak, pislogó kocsilámpák. A fútká közepén világító transpa-reus. Egy kávéház világít. Lemegek. Vakító fény. Az összes csillárok égnek, nagy mozgás, csupa mámoros emberek. A páholyokban szél a zene. Frakkos pincérek vágatnak el mellettem.

Leülök. A főur előzékenyen érdeklődik kíváncságot iránt. Bablerest kérek. Borzasztóan muzsikál a cigány. Három-négy felé osztja a nagy zenekar. Egnek helyen bánatos magyar nő, a másik helyen hangos csárdás. A páholyokból Lehár híres sláger szűrődik ki: „Ha megvesz is imádtak én”. Jókend mindenütt. Egy üveg átvány mögött fehér spencerben amerikai italokat kever a bár mester. Komikus mozgással háza ezüst dobozzát két kezével. Három frakkos vendég pezsgőt kér és percek alatt ott áll mellettük behitve a híres „Történ Reservé”. Felállok asztalomtól szét nézek a terembe. Csupa jókedv, csupa boldog arc. Itt nincs semmi más csak jókedv és hangulat. Két rendőr lép a terembe, jelzik a zárórád. A közönség lassan készülődik. A parfümös dámák karinjofják fess udvarlójukat és csendes odaadással elhagyják a Korzó kávéházát. (—)

Vasárnapi Istentiszteletek a református templomokban: Nagyt templomban délelőtt 10 órakor prédikál Peleskey Sándor s. lelkész. délután 5 órakor prédikál Sipos Imre közp. lelkész. hivatal vezető. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál Konrad Zoltán vt. lelkész. délelőtt 11 órakor prédikál dr. Révész Imre lelkész (Ker. Diák Világ szövetségről beszél). délután 2 órakor prédikál Uray Sándor lelkész. — Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Gábor András s. lelkész. délután 5 órakor prédikál dr. Ferenczy Gyula ny. e. tanár. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor prédikál Sipos Imre közp. lelk. hivatal vezető. délután 2 órakor prédikál Devecserényi István theol. — Ispótyai templomban délelőtt 10 órakor prédikál Papp Imre s. lelkész. délután 2 órakor prédikál Papp Imre s. lelkész. — Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál dr. Boér Károly választanár. — Nyilas-telepen délután 3 órakor prédikál Nagy Sándor theol. — Csapókerti isk. délután 5 órakor vallásos estély. prédikál Kocsis János. tanyai lelkész. — Kórházi istentiszteleten délelőtt 10 órakor dr. Ferenczy Gyula nyug. e. tanár. Kántor József vt. lelkész. — Tanyai istentiszteleten: Pacon Kocsis János tanyai lelkész. Ohat. Telekházán: Ury Ferenc s. lelkész. Hegyesen Mezey Mihály Zoltán th. Nagycserén Nagy Ernő th. — Kótmajai istentiszteleten Nagyt templomban délelőtt fél 9 órakor Totó Lajos tábori lelkész.

Az ág. h. ev. templomban (Miklós. utca 3) az istentiszteletet f. hó 18-án, vasárnap d. e. 10 órakor Baja Mihály ref. lelkész végzi. A lelkész Berettyó-újfalun prédikál.

A Debreceni Keresztény Ifjusági Egyesület f. hó 18-án, vasárnap kollégium földszint 4. sz. a. d. u. 5 órakor a szokásos összejövetelét megtartja.

Ujra összeírják a legtöbb adófizetőket A gazdák sérelmével.

Most folyik a legtöbb adófizetők összeírása, melynek alapján megállapítják a virilis névsort az 1924. évre. Entesülésünk szerint a bizottság az adó megállapításnál a gazdák buza adóját a július-október hónapokra megállapított kedvezményes áron, 30.000 koronájával számítja mázsánként, míg a földadót nem fizető adóalapként a pénzben kivetett kereseti jövedelemadót számítja.

A gazdák tudomást szereztek e visszas helyzetéről és nagy megütközéssel tárgyalták. Hiszen a gazdára buzába vetették ki az adót melyet mindig a kormány által megállapított árban kell befizetni. A kormány megemelte ugyan, hogy október 31-ig 30.000 koronás áron fizessék be a buzeárát, el is hisszük, hogy sok gazda befizette. Amde minden bizonytalannak vannak olyanok akik csak a köteles egy évnegyedít fizették be, míg a második vagyis mostani évnegyedít még 90.000 (kilencvenezer) koronás áron kell befizetni. A következő évnegyedít mindennemű bizonytalanságban.

Nem lehet tehát igazságos, hogy midőn most novemberben 90.000 koronás az adóbuza ára, a régi 30.000 koronán számítják be. És ezáltal

sok ma virilis gazda bizottsági tag kiessen azért, mert két mértékkel mérnek. Igen, két mértékkel, mert a gazdának a buza adóját számítják, a nem gazdának pénzbeli adóját. Az igazság pedig az számítás a gazdának a buzaadóját a novemberi áron vagy a nem gazdának pénzadóját számításuk buzára.

Senkikem kívánhatja, hogy a virilisek mind gazdák legyenek. Legyenek ott a többi foglalkozási ágak emberei is, de viszont az sem lehetséges, hogy a kereseti, jövedelem és más adóval erősen sokszor tévesen megterhelhet átmeneti adózók foglalják el az állandó adózók helyét. Sőt sok a rá tévesen kivetett adót megfellebbezi, de míg fellebbezés alatt áll az ügy, virilis jogát gyakorolja.

Az adó megállapítás most folyik. A mezőgazdasági kamarának sürgősen tájékozódni kell az ügy iránt és közbe kell lépni a kormánytól, hogy a kétféle elbírálás megszűnjék. Továbbá sürgősen kell a kamarának azt is hogy a Mezőgazdasági Kamarai tagok épuj, mint az ipar és kereskedelmi kamarai tagok a közgyűlésnek tagjai lehessenek. Ez a legkevesebb, amit a kamara tagjai iránt megtehet.

Ma elmaradnak a Népszerű főiskolai tanfolyam előadásai. A Népszerű főiskolai tanfolyam mai előadásai a Csokonai-kö ünnepsége miatt elmaradnak és később meghatározandó időben tartatnak meg.

Okvetlen tekintse meg az ujonnan kiállított fényképeket Liener műtermének kirakataiban, Csapó utca 1. szám alatt.

Zoro és Huru: Szókjünk meg tarár ut! Omnia.

A néger Charley Debrecenben, Budapest legnépszerűbb mondain táncosa: Charley városunkba érkezett műsorával. A Korzó Nagykávéház igazgatósága megmutatta a közönség előtt nagy áldozatkészséget akkor, amikor ezt a szenzációs artista produkciót leszerződtette. Charley az est folyamán először kávéfőző a közönségnek, azután hangol noteákat énekel, majd steppelni og. A népszerű Charley mellett a már is közkedvelt barmester vigám fogja keverni az amerikai italait s hisszük azt, hogy a fővárosi nivóju, hatalmas Korzó Nagykávéházat még fokozottabban fogadják kegyeibe a debreceni közönség.

Adófizetés iránti hirdetés. Debrecen sz. kir. város adóhivatala felszólítja mindazokat az adózókat, akik a közönségi adókönyvben előtér és az 1923. évi VII t. c. 19 §-a értelmében esedékes adótorozásukat f. hó 15-éig be nem áztették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetésny közhírté tételétől számított 8 napon belül, vagyis november hó 23-áig a városi adópenztárra annál inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indíttatni. Városi adóhivatal.

Zoro és Huru az Omniában.

Missli előadás. A Kálvinisták Templom Egyesületének vallásos estélyén, november 23-án, délután 5 órakor Melker Rudolf berlini misszionárius lelkész tart előadást a kollégium Oratóriumában a külmisioról.

Minden elfogadható áron eladó: Teljesen új és keveset használt női kabátok, női és leány kosztümök, téli és nyári ruhák, fehérneműk, 38-as cipők, farkas szőrmeboa és egy jó karban lévő asztali sparhekt. Megtekinthető 18-án, egész nap és többi napokon délután 5 órától. Cím a kiadóban.

Országos hírű Jambó tambura zenekar minden este Albert Belvárosi éttermében hangversenyez.

Hölgyek arcáról sepielő, májfoltot, hajszálakat eltávolít végeg. Arcmassázás, mely üdít, fiatalít, bőrtelben kapható „Vénus” kozmetikai. — Széchenyi-utca 18.

Halálozás. A B. F. R. A. A gyermekeiért életét feláldozó legnemesebb atyai szív megszünt dobogni. Soha el nem muló fájdalommal, de Isten bölcs akaratában való megnyugvással siratjuk a legjobb hitvestársat, édes atyát, apóót, nagyapót, testvért és rokot. Tudatjuk hogy **polgár Nagy Lajos** városi törvényhatósági bizottsági tag, áldásos és fáradhatlan munkás életének 70-ik, boldog házasságának 45-ik évében, 6 hónapi betegségnek, de különösen 2 havi súlyos szenvedés után folyó hó 16-án, reggel 3 órakor visszatla nemes lelkét Teremtőjének. Drága halottunkat folyó hó 18-án, vasárnap d. u. 3 órakor Péterfa-utca 74 számú gyászházunktól, a ref. egyház szertartása szerint tartandó ima után, a Péterfa-utcai temetőben helyezzük örök nyugalomra. Debrecen, 1923. november 16. El-fáradt életed után siri álmod legyen csendes! Bánatos neje: öz. Nagy Lajosné szül. Némethy Eszter. Szerető gyermekei: Róza, férjével Cseresz-vés Sándorral és gyermekeik: László József, Ilus, Piroška és Irénke. Lajos neijével Nagy Jolánnal és gyermekei: Zoltán, Endre, Márta és Emil. Öz. Testvérei: Nagy Róza férjével Kics Józseffel és családjá. Nagy Mária férjével Szabó Józseffel. Sógora: Nagy János és családjá. Sógornője: öz. Nagy Károlyné szül. Pénkert Sándorné és családjá. Nászasszonya: öz. Nagy Károlyné és családjá Valamint több közeli és távoli rokonok nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-utca 6 szám rendezi.

Lisner Béla fényképezési műterme állandóan nyitva reggel 8-tól este 6-ig, vasár- és ünnepnapokon is.

Egy liter finom ó rizling bor 1200 kor. Egy liter hároméves csalogató 2500 kor. Albert Belvárosi éttermében.

Ebéd, vacsora áron 135000 kor. Albert Belvárosi éttermében.

Legjobb cipő és csizma beszerzési forrás Pénzes cipő és csizma üzeme. Bákóczy és Leányv. utca sarok.

Táncestély reggelig a Royalban, ma, szombaton este az iparos és kereskedő ifjak táncvizsgájával egybeköve. Az új tanfolyam 19-én, hétfőn veszi kezdetét Tisztelettel ifj. Scabff János.

Esküvője előtt tekintse meg az új menzasszonyi képeket Liener műtermének kirakataiban Csapó utca 1. szám alatt.

Magasárban veszkvástag tükrök, Sipkovits tükörgyártás, üvegszolás. Sziv 14-15. Telefon 356.

Négy fogásos menü ebéd 3000 kor. Két fogásos vacsora menü 3200 kor. Albert Belvárosi éttermében.

A debreceni Patronage Egyesület a folyó évi november hó 18-án, azaz vasárnap délelőtt fél tizenkettő órakor tartja évi nendes közgyűlését a városi ház közgyűlési termében az alábbi tárgysorozattal amelyre az egyesület tagjait, ugyszintán városunknak a gyermekvédelem iránt érdeklődő nemes szívü emberbarátait ezuton is tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Tifkari jelentés az 1922-1923. költségvetési évről. 2. Számvizsgáló bizottsági jelentés. 3. Az 1923-1924. évi költségvetési előirányzat jóváhagyása. 4. Az új tisztikar megválasztása. 5. Határozat a tagsági díj felemeléséről. 6. Előterjesztések, indítványok.

Ma este 8 órai kezdettel tartják Nagy Izabella—Palló Imre—dr. Szilágyi Imre hangversenyüket a Bika disztermében. Jegyek Antalfinal és Jost cukrászdában kaphatók.

Jambó énekel, mőkázik, kintőre szórakoztat minden este Albert Belvárosi éttermében.

Tükörgyártás, üvegszolás, régi tükrök ujjáöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalata. Sziv utca 14-15. Telefon 356.

Szabó kellékek, csipkék, szalagok, gyöngyök ruhadíszek, hímző és varró selymek a legnagyobb választékban Benyáts Emil főtéri üzletében Tisza-palota.

Zene a Hungáriában. Folyó hó 17-től kezdve a Hungária kávéházban minden este a felsőmagyarországi közismert Geszti Jenő cigányprimás és szolista feljes zenekara muzsikál.

Nyilttér.

Feleségem Márton Lajosné született Kon Zsófiáról 1923 aug. 17. tett nyilatkozatot visszavonom, mert ma is törvényes feleségem és együtt élünk.

Márton Lajos

Ingóságkövetítő és áruforgalmi iroda Arany János-u. 14. az udvarban.

Ha bármit akar eladni, hozza be vagy jelentse be az Ingóságkövetítőbe! Díjtalanul kiállítja éppen úgy, mint a vagyonmentővásárok és vétő kers reá.

A karácsonyi gyermekjátékvásárra már is tömegesebben hozzák be az eladásra szánt gyermekjátékokat. Elfogadunk megbízást egész lakások, irodák berendezésének, hagyatékoknak kiárusítására, valamint lakások, irodák, menzasszonyi kelengyék alkalmi áron való beszerzésére.

Az Ingóságkövetítő napról napra tömegesebben látoagtyák, mert itt fele áron vásárolha mindent!

Mit ad el? Eladásra keresünk: függönyöket, lábtördő rácsot, mindenféle szőnyegeket, öntött vaskályhákat, beszélő papagályt, gyermekszékeket, babakelengyét, hordókat, könyvszekrényt, könyveket, fűrdőkályhát gázzal, mosdótálat, kiselb cselédágyat, zongorát, pianinót, ékszereket, evőeszközöket, férfi és női délikabátokat, ruha és fehérneműket, edényeket, disztárgyakat, butort és mindenféle ingóság.

Es mit keres? Megvételre ajánlunk: két nagy ruhaszekrényt, parádés lőszerszámot, cimbalmot, hegeylő, kalitkát, selyemszövet, férfi és női ruhaneműket, fehérneműket, télikabátokat, arany és ezüst ékszereket, ebédlőt, hálóit, utazókoszarat, koffert, butort és mindenféle ingót.

Az eladásra szánt tárgyak felvétele és állandó eladás: délelőtt 9-1-ig és délután 3-5 óráig.

Jól jegyezze meg mindenki: ha bármit eladni vagy venni akar, mindenekelőtt iőjjön el az Ingóságkövetítőbe!

Moskovits ujdonságok! **Moskovits ujdonságok!**

Megérkeztek

a valódi angol ujdonságok, melyekből a legutolsó divát szerint készítek legfinomabb téli kabát és öltöny különlegességeket, kelő garancia mellett 3 egyenlő részletfizetés mellett.

MOSKOVITS JÓZSEF **urdivat szabó**
Hatvan-utca 5

Tisztviselőknek árengedmény!

Önkéntes árverési hirdetés

Öndöd. Gáll dűlő 19. szám alatti 2 és fél hold ingatlan 1923. november 18-án, d. n. 3 órakor Vár-utca 11. szám alatt önkéntes árverésen eladatik.

Részletes árverési feltételek dr. Nagy István és Berks Lajos ügyvédek Szent Anna-utca 8. számú irodájában megtudhatók.

Amerikai hölgyfodrász

Manicűr szalon

Csapó-utca 56. sz. alatt (villamos megállóval szemben)

Legizlésebben eszközökkel ondulást, fésülést, fejmosást manicürt, hajfestést. Parókat természetes vasasztékkal, valódi vágott hajból. — Mindenféle hajmunkát legelőszöbbsen vidékre is gyorsan készítek. — Kihullott haját legmagasabb árban veszem.

Eladó nagy sarokház

Hajduböszörményben az állomással szemben, 6 szoba mellékhelyiségekkel, malomnak, vagy raktárnak is igen alkalmas. — Értekezni lehet ugyanott, 1714. sz. alatt.

Veszünk használt varrógépeket és kerékpárokat

magas áron!!

Villanyfelszerelési anyagok, égők, szerelőknek, viszonteladókknak nagyban áron:

Rosenberg és Hammer oégnél, Piac-utca 8.

BIRÓ

Szintartó ruha-, selyem-, szőrme műfestő és vegytisztító.

Festés és tisztítás a legújabb eljárás szerint készül, miáltal a ruha rongálástól megóvódik. — Gyászruhák festése a kívánt időre. — Festő és tisztító telep: „Arany Bika“ m. épület.

FELVÉTELI HELYSZÍN:

Piac-utca 77. sz. „Szikra“ kézimunka üzlet. — Széchenyi-u. 1., Szilágyi kézimunka és műhímző üzlet.

Levelézés

Teljesen független földszintű, középkori szentélymentes urhölgygyűlék, nem kalandorvágyból megismerkednek lehetnek vidékiek is. Házasság nincs kizárva. Teljes címmel ellátott leveleket „Megértés“ jellegre a kiadóba, lehetőleg jelezni.

3056

Ma este hurka este!

Kitűnő házas hurka estét rendezek, tisztán kezelt borokkal rendelkezem. Pontos és figyelmes kiszolgálás. Tisztelettel:

Kovács Lajos, vendéglős
Bercsényi-utca 4. szám.

Hosszupályiban a Biró János-féle szőlő, pajtával felszereléssel önkéntes árverésen vasárnap, f. hó 18-án eladatik.

Eladó ház

Egy jó alkalmi vétel a város közepén, az állomás mellett, van rajta 3 szoba, 1 előszob, 1 fürdőszoba, alá pincézett konyha, mosó konyha, speiz, faskamra, villany vezeték, az udvarban 2 szoba, konyha, speiz, 1 szoba, konyha, speiz, faskamrákkal, alápincézve, jó ivóvíz, betonizott udvarral, megbeszélés esetén beköltözhető lakással!

Késes-utca 8. sz

Gazdálkodók! Házvovók!
Eladó ház! Istálló is van!
Nagy udvar! Uri fertáj!
Rögtön beköltözhető!

Az Arany János-utca és a Miklós-utca közötti Nemzetőr-utcaiban két egymásmelletti régi ház roppant olcsóért megkapható.

Nemzetőr-utca 4. és 6. szám!
Mindkét ház a városi volt. A Nemzetőr-utca az Arany János-utca 38. szám és Miklós-utca 31. számú házak mellett nyílik be.

A 4. számú házban van 3 lakás.
A 6. számú házban van egy kétszobás lakás, 2 nagy istálló, magtár és jó vizű kut.

A vevő a 6. számú házba rögtön beköltözhet!

Nagyon természetes, hogy ezen házak eladása felett is a Nagy Lajos ingatlanforgalmi iroda rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló! Iroda: Veres-utca 9.

Fizetés nélkül meggyek urhoz vagy jobb családhoz, főzni, varrni tudok, idősebb öz. urinő vagyok. Cim a kiadóban. 3123

Házhoz megyek mosni, vasalni, egyéb házi munkára. Cim a kiadóban. 3086

Jó házikost kapható Nyomatató u. 22. Kerestépilet. 3116

Lakásértékesítő iroda Hock, Szent Anna 4. 17

Felöltök

Bundák,
Ruhák,
Kalapok

ROZSA DIVATHÁZ
DEBRECEN
ALFÖLDI PALOTA

Butorozott utcai szobába villannyal, hallgatóknak azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 3075

Krizthemum hófehér, nagyvirágú cserepenként kapható Méliusz-tér 13. 3112

Sertésvágást olesón elvállalok a városban és pusztán is. Hatvan utcai kert, Diófa u. 7. szám. 3113

Pénz kamatra kiadó. Pataky, Csapó-u. 19. 3132

Perfektül főzök, elmegyek mindenbe bejáró főzőnőnek. Pappné, Magoss-u. 5. 3143

5 hónapos gyönyörű kislánykámal dadának ajánlok csekély fizetésért, esetleg örökbe adnám. Cim a kiadóban. 3129

Eicserélem egy szobába, konyha, díszmórtás és mellékhelyiségekkel álló lakásom használatra. Görbe u. 7. sz. 3124

Elfogadok, Csillag u. 67. szám alatti lakásomon, cimbalom, hegedű, tárogató stb. hangszerekre tanítványokat kívánatra házhoz is elmegyek Balogh János karmester. 3092

Kéj szobás, előszobás lakásom elcsereélem, esetleg egy szobás lakással, csak belterületen vagy átadom. Cim a kiadóban. 3131

Egy jó családból való nő szorgalmas sok éves bizonyítványokkal ajánlok állandó ott. honra urhoz vagy kis családnak, Molnár, Hajdumás Liliom u. 1226. 3093

Kereslet.

Aranyat, ezüstöt, brillliánt, — zálogcédulát veszem, meghívásra házhoz is elmegyek Steiner Mihály, Hatvan u. 2. sz. I. emelet.

Gyakorlott gép és gyorsíró azonnali belépésre állást keres. — Széchenyi-utca 14. sz. „Atlantica“. 3055

Csizmadiá segédnek állandó munkára felvétetnek Pénzes cipő és csizma üzeme. Rákóczi és Leány-utca sarkok. 3140

Főzőnőt keresek uric családhoz vidékre — azonnali belépésre. Jelenltekjenni Király-utca 9. szám. 3139

Középkori nyugalmozott máv. asztalos azonnal felvétetik. Cim a kiadóban. 3137

Papagályt veszek. — Pénzes, Leány-utca 1. szám. 3141

Kovács tanulóit fölvesz ifj. Varjassy Imre Apaffi 67. 3096

Magas fizetésre keresek egy ügyes leányt vagy asszonyt, szolid vezetési bufféhez. Lőrincz Gábor Margit-fürdő. 3133

Eladás

Hálószoba, nagyon — szép kivitelben új, — mindenféle elfogadható árban eladó. Hatvan utca 34. 3138

Bor eladás. Boeckai kert boraim, teljesen kiforrot, és szállítható már a mai naptól, üzletemben literenként is kapható, 10 literen felüli vételnél kedvezményes árban, 100 literen felüli vételnél már — nagyban árban, nagyobb mennyiségben — pedig Boeckai pincéből átvéve, termelői árában kapható Jóna János kereskedő, Nyil-u. 34. 3136 mető-utca 26. 3134

Tüzifa

felvágva, 61 és waggon tételben is

jutányos árban azonnali szállításra megrendelhető

Károly Ferenc József-ut 10.

Herkules tüzifa telepen.

Telefon 14-52.

Megrendelések eszközölhetők: Batthyányi-u. 6. szám, a Felső (Istvárdéki) Bank r.-t. irodájában is.

— Eladó ház azonnali beköltözhető egy kis szobába, konyha, Szotyri-telep, Kálán-utca 20. sz. Értekezni lehet Csillag utca 55. szám. 3121

Buzakorpa eladó. — Arany János-u. 33. 3126

Eladó üzleti berendezés, bár milyen üzletben alkalmas, 1-5 méteres pult, 1-4 m. pult és 5 m. stélási. Széchenyi-utca 23. 3073

Eladó ház, két szoba konyha, spájz, istálló, sertésöl, kocsiszin, göré jövizű kut, villanyvilágítás, pusztai földdel vasárnap délelőtt 10-től 2-ig Kishegyesi-ut 36 sz. 3111

Egy mahagoni negyedórát ismétlő, ugyanon kijavított és teljesen felújított gohstili antik ingaóra jutányos árban eladó. Megtekinthető Blattner órásnál, Kcsuth 4. 3103

Eladó egy új srófós káposztás hordó és egy 114 literes boros hordó. Szepességi-utca 19. sz. 3108

Eladó butorok, szekrények, tükrök. — Széchenyikert (ut) 9. a délutáni órákban. 3104

Üzletberendezés, keményfából, üvegezzve, divatárú üzletbe, drogeriába, díszműrua üzletbe kiválóan alkalmas. jutányos áron eladó. Bővebbet Tóth Gyula vasnagykereskedő, Városháza. 3107

Eladó egy drb. egészen új aknafedő, öntött vasból 50-50 m. rettel. Ugyanott Főcserkerti acél-utca 16. számú szőlő és gyümölcsös. Ugyanott egy pusztai föld, csaknem egy hold, konyhakertnek. Értekezni Csapó-utca 27. Háztulajdonosnál. 3100

Egy szeleskavágó járgánnyal és egy könnyű csukott batár kocsi eladó. Teleki 35. 3095

Csapókert, Apponyi utca 13. sz. 850 négyszögöl szőlő eladó és egy szovattyus kut. — Csillag-utca 66. 3070

Eladó 15 kg. házi zsir, veszek egész hagedűt. Nyilas-telep. — Márton Kálmán-u. 28. 3102

Üzletem eladom, — vagy társulnék liszt. — termény üzletessel. Üzletelenség, raktár, — pince és tőkével rendelkezem. Ajtó-utca 26. Lipták. 3135

Három szobás, beköltözhető masszív csiládi ház, hízalóval, káposzta, természetével. Ugy szintén szelidített róka fajtutyák, kivagott kiófa, plusdivány, jutányosan eladó. Honvédtelen-utca 26. 3134